

Sme pripravení pokračovať v naplňaní sebestačnosti

Pestovatelia a spracovatelia cukrovej repy bilancovali aktuálnu cukrovarnícku kampaň. Stav tejto vertikály, ktorá je posledným príkladom potravinovej sebestačnosti, si prišiel vypočítať aj predseda vlády SR spolu s ministrom pôdohospodárstva.

Cukrovarnícka kampaň 2023/2024 s prívlastkami obzvlášť náročná a mimoriadne komplikovaná. V novembri a decembri sťažil zber cukrovej repy intenzívny dážď a premočená pôda. Aktuálne počasie a mínusové teploty spôsobili, že repa ešte ostala na výmere 1000 ha pôdy.

Potvrdil to aj Michal Abelovič, predseda Slovenského cukrovarníckeho spolku a zároveň predseda predstavenstva Považského cukru a.s. Trenčianska Teplá, pre ktorý je to už v poradí 123 cukrovarnícka kampaň.

„Verím, že nakoniec táto situáciu zvládneme a hoci nespracujeme všetku zasiatú repu, nakoniec sebestačnosť dosiahneme. Tento sektor je jediný, kde je Slovenská republika sebestačná a je spoločenskou zodpovednosťou nás všetkých – vlády, ministerstva, nás – výrobcov a pestovateľov, aby sme tento stav udržali. Nehovorím to len tak, pretože v iných krajinách sa cukrovary zatvárali. Akonáhle sa skončí s výrobou, tak cukrovar sa už neobnoví. A navyše, v západných krajinách je cukru prebytok, k tomu dovozy z Ukrajiny,“ naznačil reálne hrozby trhu Michal Abelovič.

Štatistiky potvrdzujú, že od roku 2017 došlo na území EÚ k zatvoreniu 15 cukrovarov. Najviac – šesť

- zaniklo vo Francúzsku, tri zase v Nemecku.

Na Slovensku máme plne funkčné dva cukrovary, okrem Trenčianskej Teplej cukrovú repu spracovávajú aj v cukrovare Sered' - SLOVENSKÉ CUKROVARY s.r.o. Za posledné roky sa držia pestovateľské plochy cukrovej repy na úrovni 22 500 ha, čo predstavuje približne 1,2% z výmery všetkej poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Na tejto ploche vedia pestovatelia a spracovatelia vypestovať 1,2-1,5 mil. ton repy a z nej 180-200 tisíc ton cukru.

„Jeden múdry filozof povedal - dajte mi pevný bod a pohnem zemeguľou. Ak do roku 2027 budú priame platby v strategickom pláne, ak bude z 2. piliera cukrová repa v rámci špeciálnej rastlinnej výroby podporená a ochránený domáci trh pred nežiaducimi dovozmi, tak garantujeme, že udržíme 3000 pracovných miest, ktoré vytvára tento sektor. Zároveň na daniach a odvodoch získa štát naspäť 50 mil. euro ročne,“ uviedol výhody podpôr predseda Zväzu pestovateľov cukrovej repy Slovenska Róbert Kováč na tlačovom brífingu pred novinármi.

Diskusia o stave a odhadoch ďalšieho vývoja sektoru repa - cukor sa uskutočnila aj priamo s predsedom vlády SR a ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Hovorilo sa o strategických cieľoch sektora, ktoré sa môžu dosiahnuť jedine systémovou a kontinuálnou podporou pestovateľov a spracovateľov. Slovenská republika tak udrží konkurencieschopnosť odvetvia, životaschopný a ekonomicky udržateľný sektor a podporí sebestačnosť a národný záujem. Pre krajinu budú bonusom aj dlhodobé environmentálne a makroekonomické prínosy a pre spotrebiteľa zase primerané ceny.

„V kontexte povedaného musím zdôrazniť, či sa to niekomu páči alebo nie, že pre tento rok máme silný štátny rozpočet a zakázané dovozy ukrajinských komodít. Spoliehame sa pritom aj na to, že podpora kľúčových odvetví, ako je cukrová repa, cukor, živočíšna a špeciálna rastlinná výroba, bude pokračovať,“ dodal predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

„Ubezpečil som poľnohospodárov a spracovateľov cukru, že ich budeme chrániť predovšetkým pred dovozom cukru z Ukrajiny, aj preto sme predĺžili zákaz. Budúci týždeň mám stretnutie s ukrajinským premiérom, kde mu budem jasne vysvetľovať náš názor na formu pomoci pre Ukrajinu. Tá nemôže byť na úkor našich národnostátnych záujmov a poklesu potravinovej sebestačnosti a bezpečnosti, preto budem pevne obhajovať názor Slovenskej republiky, že budeme naďalej pokračovať v zákaze dovozov,“ zdôraznil predseda vlády SR Róbert Fico.

„Plne si uvedomujeme situáciu, v ktorej sa nachádzame. Našou snahou je zvyšovať sebestačnosť aj

pri mlieku, mäse, ovocí a zelenine a ďalších podstatných odvetviach agropotravinárstva. Aj preto sme schválili úľavy na odvodových povinnostiach,“ uzavrel minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč.